

ĆWICZENIE POCHODZI Z PUBLIKACJI
„EDUKACJA GLOBALNA NA ZAJĘCIACH WIEDZY
O SPOŁECZEŃSTWIE W GIMNAZJUM” WYDANEJ PRZEZ
CENTRUM EDUKACJI OBYWATELSKIEJ W 2015 ROKU
W RAMACH PROJEKTU „W ŚWIAT Z KLASĄ”
AKTUALIZACJA W RAMACH PROJEKTU
„ŚCIEŻKI DO CELÓW” W 2019 ROKU

W KRĘGU ORGANIZACJI NARODÓW ZJEDNOCZONYCH - GLOBALNE WYZWANIA

Celem ćwiczenia jest przedstawienie i utrwalenie informacji o najważniejszych programach, organizacjach, agendach i funduszach składających się na system Organizacji Narodów Zjednoczonych. Zadanie polega na uporządkowaniu przez uczniów i uczennice podanych informacji oraz zastanowieniu się nad wyzwaniami globalnymi, na które stara się odpowiadać ONZ.

Zagadnienia:

- ▶ Władza polityczna, demokracja i prawa człowieka
- ▶ Pokój i konflikty na świecie
- ▶ Globalny rynek i handel międzynarodowy
- ▶ Ubóstwo
- ▶ Zdrowie

Czas trwania:

- ▶ 20 minut

Cele ćwiczenia:

- ▶ Poznasz najważniejsze programy, organizacje, agendy i fundusze ONZ.
- ▶ Podasz przykłady wyzwań globalnych oraz działań na ich rzecz podejmowanych przez ONZ.

Podstawa programowa dla szkoły podstawowej:

- ▶ 12.1, 12.4, 12.5

Środki dydaktyczne i materiały:

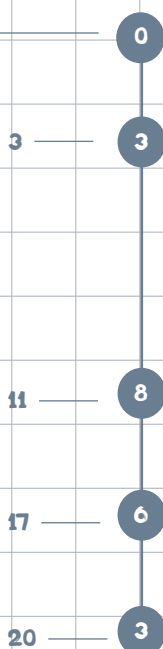
- ▶ Załącznik

Cele Zrównoważonego Rozwoju:

- ▶ 1 Koniec z ubóstwem
- ▶ 2 Zero głodu
- ▶ 3 Dobre zdrowie i jakość życia
- ▶ 10 Mniej nierówności
- ▶ 16 Pokój, sprawiedliwość i silne instytucje
- ▶ 17 Partnerstwa na rzecz celów

PRZEBIEG ĆWICZENIA:

1. Poproś klasę o odpowiedź na pytanie: „Jaki jest cel istnienia ONZ”? Odpowiedzi możesz zapisać na tablicy.

Przypomnij, że głównym celem Organizacji Narodów Zjednoczonych jest utrzymanie międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa, a także odpowiadanie na wyzwania współczesnego świata. ONZ promuje działania na rzecz rozwoju państw i społeczeństw, zarówno w wymiarze społecznym, jak i gospodarczym, a do ich realizacji powoływane są programy i fundusze, np. na rzecz edukacji kultury, wspierania dzieci, zwalczania HIV/AIDS, pomocy rozwojowej i humanitarnej.

2. Połącz uczniów i uczennice w pary i rozdaj każdej po jednym komplecie rozsypanki (załącznik nr 1). Powiedz, że celem ćwiczenia jest przyporządkowanie celów oraz przykładowych działań do danego programu, organizacji, agendy lub funduszu ONZ. Na tablicy możesz zapisać nagłówki z tabeli, które pozwolą ułożyć rozsypankę w odpowiedniej kolejności.
3. Sprawdźcie wspólnie poprawne odpowiedzi. Zachęć, aby każda para przeczytała po jednym przykładzie.
4. Zapytaj, czy ktoś w klasie słyszał wcześniej o innych działaniach podejmowanych przez ONZ. Poproś o podanie przykładów inicjatyw odpowiadających na globalne wyzwania współczesnego świata.

PRACA DOMOWA:

1. Na podstawie ćwiczenia możesz zaproponować pracę domową – wypisanie, jakimi wyzwaniami współczesnego świata zajmuje się Organizacja Narodów Zjednoczonych. W tym celu zachęć także do odwiedzenia stron internetowych poszczególnych programów, organizacji, agend i funduszy ONZ, a także strony Ośrodka Informacji ONZ w Warszawie.

Źródła:

- <http://www.unic.un.org.pl/>
- <http://www.un.org/>

Załącznik:

Załącznik nr 1 – Karta pracy z rozsypanką: *W kręgu Organizacji Narodów Zjednoczonych – globalne wyzwania*

W KRĘGU ORGANIZACJI NARODÓW ZJEDNOCZONYCH - GLOBALNE WYZWANIA

Nazwa jednostki ONZ	Cel działalności jednostki ONZ	Przykładowe działania jednostki ONZ
 <p>FAO Food and Agriculture Organization Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa</p>	<p>Jednym z celów tej organizacji jest wyeliminowanie głodu i niedożywienia na świecie. Realizuje m.in. programy poprawiające jakość nasion uprawianych roślin oraz wspomagające rolnictwo w krajach globalnego Południa.</p>	<p>Organizacja promuje m.in. rolnictwo rodzinne, wskazując je jako alternatywę dla wielkoobszarowych gospodarstw produkujących w skali masowej. Rok 2014 został ogłoszony przez ONZ Międzynarodowym Rokiem Rolnictwa Rodzinnego.</p>
 <p>WHO World Health Organization Światowa Organizacja Zdrowia</p>	<p>Zajmuje się wzmocnieniem współpracy międzynarodowej oraz wyznaczeniem norm i standardów w dziedzinie ochrony zdrowia. Organizacja monitoruje również zagrożenia chorobowe na świecie (SARS, ptasia grypa, AIDS itp.) i kieruje badaniami, które mają im zapobiegać.</p>	<p>Jednym z największych osiągnięć tej organizacji było całkowite wyeliminowanie na świecie występowania ospy prawdziwej – wirusowej choroby zakaźnej, na którą do końca lat 60. XX wieku chorowało co roku 10-15 mln ludzi, a ok. 2 mln umierało. Obecnie trwają podobne działania, aby wyeliminować chorobę Heinego-Medina, zwaną inaczej polio.</p>
 <p>UNESCO United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury</p>	<p>Utworzona w celu wspierania współpracy międzynarodowej w dziedzinie kultury, sztuki, nauki i komunikacji międzyludzkiej. Promuje poszanowanie praw człowieka, wolny przepływ informacji i wolność słowa, oraz zajmuje się zabezpieczaniem dziedzictwa kulturowego.</p>	<p>Od 1997 roku przyznaje nagrodę wolności prasy im. Guillermo Cano. Nagrodę może otrzymać osoba, organizacja bądź instytucja, która szczególnie zasłużyła się w walce o wolność prasy. Jedną z laureatek tej nagrody była rosyjska dziennikarka – Anna Politkowska, która przeciwstawiała się łamaniu praw człowieka w Czeczenii.</p>
 <p>WORLD BANK Bank Światowy</p>	<p>Nadrzędnym celem tej jednostki realizowanym przez wzmocnienie gospodarki państw uboższych jest redukcja ubóstwa na świecie. Zapewnia państwom m.in. długoterminowe pożyczki o preferencyjnym oprocentowaniu i realizuje programy służące ożywieniu gospodarczemu.</p>	<p>W 2012 roku instytucja ta umorzyła pożyczki trzem państwom: Komorom, Wybrzeżu Kości Słoniowej i Gwinei. Dług międzynarodowy stanowi poważną barierę w rozwoju najbardziej ubogich krajów na świecie - państwa zamiast inwestować w edukację, służbę zdrowia czy infrastrukturę, są zmuszone spłacać wcześniej zapłacone kredyty z olbrzymimi odsetkami.</p>

OPCW
Organization for the Prohibition
of Chemical Weapons
Organizacja do Spraw Zakazu
Broni Chemicznej

Organizacja odpowiedzialna za wcielanie w życie Konwencji o zakazie prowadzenia badań, produkcji, składowania i użycia broni chemicznej oraz niszczenie jej zapasów. Zajmuje się m.in. prowadzeniem inspekcji obiektów przemysłu chemicznego i monitorowaniem produkcji materiałów, które mogą zostać wykorzystane do produkcji broni chemicznej.

Inspektorzy tej organizacji przyjechali w 2013 roku do Syrii, aby skontrolować zakłady produkujące broń chemiczną. Na mocy rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ utworzono misję, której celem jest zniszczenie syryjskiego arsenału chemicznego i uniknięcie interwencji wojskowej w Syrii. Organizacja otrzymała w 2013 roku pokojową Nagrodę Nobla.

IAEA
International Atomic Energy Agency
Międzynarodowa Agencja Energii
Atomowej

Zajmuje się koordynacją współpracy międzynarodowej w zakresie pokojowego wykorzystywania energii nuklearnej. Opracowuje m.in. standardy bezpieczeństwa związane z wykorzystywaniem materiałów promieniotwórczych, prowadzi rejestrację i kontrolę przemieszczania materiałów jądrowych na świecie.

Po zakończeniu wojny w Zatoce Perskiej w 1991 r. organizacja zajmowała się m.in. prowadzeniem inspekcji obiektów nuklearnych w Iraku. Monitoruje także sytuację w Korei Północnej w związku z zobowiązaniem do nierozprzestrzeniania broni jądrowej.

ILO
International Labour Organization
Międzynarodowa Organizacja
Pracy

Promuje ideę sprawiedliwości społecznej, koncentrując się na pracownikach i pracownicach na całym świecie i dba o przestrzeganie praw człowieka. Dąży do poprawy warunków życia i pracy, zajmując się takimi kwestiami jak godna płaca, warunki zatrudnienia czy zabezpieczenie socjalne.

Wraz z władzami Bangladeszu organizacja rozpoczęła jesienią 2013 roku program mający na celu osiągnięcie zrównoważonego rozwoju poprzez poprawę warunków pracy osób zatrudnionych w sektorze odzieżowym, który jest ważną gałęzią gospodarki tego kraju.

UNICEF
United Nations Children's Fund
Fundusz Narodów Zjednoczonych
na rzecz Dzieci

Głównym celem tej jednostki jest promowanie i ochrona praw dziecka na całym świecie. Zajmuje się wieloma zagadnieniami, w tym kwestią wyżywienia, przeciwdziałaniem ubóstwu, ochroną zdrowotną czy ochroną przed przemocą.

Jednym z działań tej jednostki jest dbanie o to, aby wszystkie dzieci na świecie miały możliwość ukończenia przynajmniej szkoły podstawowej oraz aby dziewczęta i chłopcy mieli równy dostęp do wszystkich etapów edukacji.

UNHCR
United Nations High Commissioner
for Refugees
Biuro Wysokiego Komisarza
Narodów Zjednoczonych do spraw
Uchodźców

Zajmuje się wspieraniem oraz ochroną uchodźców i uchodźczyń - pomaga im w powrocie do ojczyzny lub zorganizowaniu pobytu w nowym kraju, do którego trafili. Monitoruje granice i zapewnia pomoc bezpaństwowcom.

Prowadzi działania na rzecz ludności Sahary, która z powodu konfliktu i zaanektowania przez Maroko terytorium Sahary Zachodniej przybyła w latach 1975-1976 do miasta Tinduf w Algierii i od tego czasu zamieszkuje jeden z największych na świecie obozów dla uchodźców.

UNDP
United Nations Development
Programme
Program Narodów Zjednoczonych
ds. Rozwoju

Zajmuje się udzielaniem wsparcia krajom najstabilniej rozwiniętym pod względem społecznym i gospodarczym. Finansuje liczne projekty rozwojowe, których celem jest ograniczenie ubóstwa, promowanie zrównoważonego rozwoju, wzmacnianie kobiet oraz promowanie ich praw.

Dzięki wsparciu tej jednostki oraz współpracy z innymi agendami ONZ społeczności lokalnej w północno-wschodniej Nikaragui udało się wybudować system zapewniający dostęp do wody pitnej. Wcześniej w tym regionie mniej niż 20% ludzi miało dostęp do wody i urządzeń sanitarnych, a kobiety codziennie poświęcały część dnia na poszukiwanie i noszenie wody.

Ćwiczenie pochodzi z publikacji „Edukacja globalna na zajęciach wiedzy o społeczeństwie w gimnazjum” wydanej przez Centrum Edukacji Obywatelskiej w 2015 roku w ramach projektu „W świat z klasą”.

Publikacja dostępna pod adresem: http://bit.ly/WSK_WOS

Aktualizacja w ramach projektu „Ścieżki do Celów” w 2019 roku.

Autorka: Halina Noiszewska

Aktualizacja: Bernadetta Białek, Justyna Zamojda

Projekt jest współfinansowany w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP oraz ze środków Unii Europejskiej.

polska pomoc

Materiał jest dostępny na licencji Creative Commons Uznanie Autorstwa 4.0 Międzynarodowe. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Centrum Edukacji Obywatelskiej. Utwór powstał w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej realizowanej za pośrednictwem MSZ RP w roku 2019. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o programie polskiej współpracy rozwojowej.